

HENKILÖKUVASSA LAURI KIVEKÄS

Betonilehden henkilögalleriassa on tällä kertaa haastateltavana diplomi-insinööri Lauri Kivekäs (s. 1956 Espoossa)

Sirkka Saarinen

sä, 17-vuotialla lukiolaispojalla tulevaisuus on vielä auki. Ainakin nyt hänelläkin tuntuu olevan vetoa kaupalliselle puolelle.

Omista kouluajoista keskustelu juontaa nykyhetkeen: – Vaikka rakennusalan suosio on onneksi ollut taas hienoisessa kasvussa, se ei ainakaan työnjohdopuolen rekrytoinnissa vielä näy. Esimerkiksi Lohjan kiviaines- ja murskauspuolella meillä on ollut keväästä lähtien kaksi työnjohtajapaikkaa auki. Samanlainen on tilanne myös asfalttipuolen ja Abetonin työnjohtorekrytoinneissa. Sen sijaan myyntipuolelle hakijoita on runsaasti.

Edes päättötymahdollisuus ja sen jälkeen mahdollisuus jatkaa töissä eivät tunnu amk-opiskelijoita houkuttavan työmaatehtäviin. Lauri tervehtiikin ilolla rakennusmestarikoulutuksen uudelleenaloittamista. – Olen varma, että nuorissa on edelleen monia sellaisia, joita työmaapuoli kiinnostaa. Valitettavasti rakennusmestari- koulutuksenkin vaikutukset näkyvät vasta vuosien kuluttua.

VTT:LLÄ ARKTISTA BETONITEKNOLOGIAA

Lauri itse aloitti työt opiskelujen ohessa jo varhaisessa vaiheessa: – Kävin pari vuotta opiskeltuani armeijan ja aloitin sen jälkeen VTT:llä puolipäivätyöt. Kokopäiväiseksi siirryin neloskurssilla. Di-paperit Lauri sai käteensä vuonna 1982.

Laurin betoniura alkoi VTT:n betonilaboratoriossa. – Laboratorio oli 1970- ja 80-luvuilla voimissaan, tutkijoita oli määrällisestikin paljon. Omaksi erikoisalakseni tuli arktinen betoniteknologia. *Söderlundin Klausin* kanssa, joka oli Partekissa erikoistunut aiheeseen, käytiin jopa Alaskassa opintomatalla.

Tutkimustyö antoi Laurin mukaan paitsi edelleen selkäytimessä olevan betoniteknologian tuntemuksen, hyvää kokemusta projektityöskentelystä. Samalla oppi myös tuntemaan alan ihmisiä ja verkostoja, Lauri summaa VTT-aikaa vuoteen 1985, jolloin hän siirtyi Lohja Oy:öön.

– Tulin valmisbetonipuolelle tuotekehitys- ja laadunvalvontahommin Konalan labraan. Sen jälkeen tehtävät ovat vaihtuneet useita kertoja. Ei niinkään oman urasuunnittelun takia, vaan aloite on yleensä tullut muualta, on joko pyydetty tai käsketty, Lauri naurahtaa.

1980-luku oli Lohjassa kasvun aikaa, menttiin myös ulkomaille: – Koko ajan oli paikkoja vapaana ja henkilökiertokin oli nopeaa; vuosi-pari ja taas uu-

siin hommiin, Lauri kertoo. – Itse siirryin valmisbetonin kehitystehtävistä ensin markkinointiin, siten elementtipuolelle reseptikehityksen pariin.

– Olin Tammisaaressa Raaseporin tehtaan päällikkönä kolme vuotta. Ainoa miinus oli pitkä työmatka Espoosta, muuten viihdyin erittäin hyvin. Siellä oli työntekijöillä korkea työmoraali, työt tehtiin hyvin ja väellä oli hyvä henki. Samanlainen ilmapiiri oli Kurikan tehtaalla, Lauri muistelee kokemuksiaan, kun hän kiersi yrityksen tehtailla vertailemassa ja kehittämässä betonireseptejä.

VIISI AMERIKASSA

Lohja oli 1980-luvun puolessa välissä hankkinut Alabamasta Southern Ready Mix -valmisbetoniteollisuuden ja 1980-luvun loppupuolella elementtiteollisuutta Floridasta. – Lähdin Floridan kautta Alabamaan marraskuussa 1991. Tarkoitus oli olla siellä kolme vuotta. Amerikanreissu jäi kuitenkin vuoteen Lohjan ja Partekin yhdistymisen seurauksena.

Laurinkin tehtävät Lohjassa joutivat katkolle: – Itse asiassa pari viikkoa elin siinä uskossa, ettei töitä löydy. Amerikanvuoden jouduin olemaan erossa perheestä, koska vaimon jatko-opiskelun takia heidän muuttonsa lykkääntyi. Sen takia en ollut enää halukas Suomessa siirtymään pääkaupunkiseudulta Kurikkaan, jossa vaimon työmahdollisuudet olisivat olleet huonot, Lauri kertoo vaihetta, jonka seurauksena hän siirtyi Lohjan ympäristöteknologian pariin.

YMPÄRISTÖTEKNOLOGIASSA MYÖS URAKOINTIA

Ympäristöteknologia -toimialan perustamisen taustana olivat sekä Lohjassa että Partekissa kypsyttelyt ajatukset betonin kierrätyksestä: – Lentotuhkaa oli jo käytettykin jonkun aikaa, Lohjassa kehitettiin bentoniittijauheen käyttöä kaatopaikkaeristyksiin ja Partekissa saastuneiden maiden ekobetonointia. Laman aikana ala oli myös yksi niistä harvoista, joka oli kasvava.

– Tosi mielenkiintoinen ala, jossa itse tein töitä 10 vuotta. Maanrakennusala oli minulle ihan uusi. Ympäristöpuoli oli Lohjalle siinäkin mielessä erikoista, että puhtaasta materiaalitöimittajasta siirryttiin myös urakointiin. Kaatopaikkaeristeiden rakentaminen ja saastuneiden maiden kunnostaminen olivatkin puhtaasti urakointia.

Vuonna 2003 Lohja kuitenkin luopui urakoinnista.

Mieheksi, jolla vuosi sitten täyttyi 20 vuotta saman työnantajan palveluksessa, Lauri Kivekäs on ehtinyt tehdä varsin monipuolisia töitä. Pohjimmiltaan hän myöntää olevansa betonimies, ilahduttavaa siis on, että vuodenvaihteessa voimaan tulevassa *Lohja Rudus Oy Ab:n* uudessa organisaatiossa toimialajohtajaksi siirtyvän Lauri Kivekkään vastuualueeseen tulee pitkästä aikaa myös betoni.

PALJASJALKAINEN TEEKKARI

Lauri kertoo oman ammatinvalintansa olleen äärimmäisen helppo: – Olen paljasjalkainen otaniemeläinen, jossa asuin 25-vuotiaaksi. Vesihallituksessa työskennellyt DI-isäni oli Teknillisessä korkeakoulussa erikoisopettajana, joten TKK-laisuus oli osa kasvuympäristöä. – En muista koskaan edes ajatelleeni muuta kuin rakennusala. Omiin lapsiin Laurin teekkarigeenit eivät sen sijaan näytä periytyneen: 21-vuotias tytär opiskelee kauppatieteitä Mikkelis-

Lauri Kivekäs siirtyy vuodenvaihteessa Lohja Ruduksen aluejohtajan pallilta toimialajohtajaksi. Nykyisen kiviainestoiminnan lisäksi mies palaa juurilleen, kun hän saa vastatakseen valmisbetonitoiminnan. Tulevassa työsal-kussa tai -tietokoneessa ovat myös kierrätys- ja asfaltti-asiat.

Sirkka Saarinen

– Loppujen lopuksi se oli yritykselle urakointibis-
neksenä liian pieni erikoisuus. Sopivan ostajakandi-
naatin ilmaantuessa Lohjan uudella irlantilaisomis-
tajalla oli ilmeisesti myös haluja luopua pienen,
mutta tiettyjä riskejäkin sisältävästä alueesta, Lau-
ri arvioi.

Kierrätys kuitenkin elää Lohjassa edelleen vah-
vana: – Betonin ja lentotuhkan kierrätys ovat voi-
missaan. Se on järkevää toimintaa ja tietysti näin
suuressa yrityksessä velvollisuuskin. Kierrätyksellä
on myös paljon synergiaa yrityksen toimintojen
kanssa, Lauri huomauttaa.

MISTÄ KIVEÄ JATKOSSA?

Laurin siirtyminen Lohjan kiviainespuolelle vuonna
2003 merkitsi paitsi taas uutta myös huomattavasti
isompaa toiminta-alueetta. – Monipuolisuuskin yl-
lätti: ulkopuolelta katsottuna kun näyttäisi siltä,
että riittää kun kivi murskataan ja myydään. Perus-
kysymykseksi osoittautui kuitenkin se, mistä kiveä
jatkoissa saadaan, Lauri toteaa.

Kun kymmenen vuotta sitten rakentamisen tar-
vitsemasta kiviaineksesta noin kolmasosa oli kalli-
osta murskattua, loput soraa, tilanne on kääntynyt
päinvastaiseksi. Nyt pääkaupunkiseudun kalliokivi-
aines joudutaan hakemaan 15-25, mutta muutaman
vuoden kuluttua jo 25-35 kilometrin päästä, hän ar-
vioi. Toisaalta sitä ei ole kauempanakaan hirveästi
tarjolla. Laurin mukaan nyt onkin toteutumassa jo
vuosia pelätty uhkakuva kiviaineksen saannin vai-
keutumisesta.

Kiviainesvarojen käyttö pitäisi hänen mukaansa
hoitaa alueellisena asiana. Hän harmittelee, että
kaavoituksessa kiviainesten ottoa ei ole aikaisem-
min huomioitu lainkaan: – Vasta nyt ollaan liikkeel-
lä, kun Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan maakunta-
kaavaan ollaan merkitsemässä kiviaineksen otto-
alueita. Se ei valitettavasti enää auta tämän hetken
tilanteesta.

– Kukaan ei tunnu olevan Suomessa vastuussa
siitä, mistä kivi otetaan. Siitä sen sijaan kannetaan
isoa huolta, ettei kiveä varmasti mistään oteta. Va-
littajien oikeudet on huolehdittu todella hyvin, toi-
mijan oikeuksista ei kanneta huolta, Lauri toteaa
aidosti huolissaan asiasta.

MELU JA PÖLY KURIIN

Kiven rikkomisen ja murskauksen periaatteet eivät
ole juuri muuttuneet, tehoa ja kokoa on kuitenkin

tullut koneisiin paljon lisää. Pöly pystytään pitä-
mään veden avulla hyvin kurissa. Sen sijaan melu-
ongelman ratkaiseminen on vaikeampaa.

Keskusta-alueilla käytetään Laurin mukaan jo
hiljaisempaa porakalustoa. Ruduksellakin on käy-
tössään viime keväänä hankittu huomattavasti ai-
kaisempia malleja hiljaisempi uutuuspora. Se on la-
jissaan ensimmäinen Suomessa, laitteen toimitta-
jan mukaan jopa maailmassa.

Murskausasemien meluongelmia ollaan keskus-
ta-alueilla ratkaisemassa viemällä murskat sisätiloi-
hin. – Meilläkin on Helsingin keskustan lähellä
viisi murskauskeskusta, joihin tavara tuodaan pie-
nemiltä työmailta. Viikissä asema on jo sisätilois-
sa ja ilmeisesti Konalassakin keskus sijoitetaan si-
sälle.

Melu- ja pölyhaittoja pystyttäisiin Laurin mukaan
vähentämään tehokkaasti myös keskittämällä kivi-
ainesottoa: – Mennään yhdessä paikassa syvälle,
tehdään iso monttu sen sijaan että lähinnä tasa-
taan kalliota, kuten tähän mennessä on tehty. Pit-
källä tähtäimellä iso monttu on myös hyvä maanlä-
jityspaikka, joista niistäkin on huutava pula, Lauri
nappaa kaksi karpästä yhdellä iskulla.

Hyvä esimerkki keskittämisestä löytyy hänen mu-
kaansa Irlannista Dublinin läheltä: – Sadan metrin
päästä sitä ei maisemassa edes huomaa. Myös
melu- ja pölyhaitat ovat vähäisiä, koska louhinta ja
murskaus tehdään montun pohjalla.

KOKO SUOMI TOIMINTA-ALUEEKSI

Kiviainespuolella Laurin alueeseen kuului Uusimaa,
vuodenvaihteessa kenttä laajenee koko Suomen
kattavaksi: – Kiviaineksen lisäksi palaan betonipuol-
lelle, työsal-kussa ovat myös kierrätys- ja asfaltti-asi-
at. Asfalttipuolelle ehdin saada tuntumaa kolmen
kuukauden pikavisiitillä, kun minut hälytettiin pys-
tymetsästä väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi, Lauri
kertoo.

– Onneksi oli talviaika eli asfalttipuolella ei ta-
pahtunut kovin paljon, hän toteaa pilke silmäkul-
massa ja epäilee olleensa historian ainoa toimitus-
johtaja, jonka aikana ei tehty yhtään kauppa. –
Kun helmikuussa saatiin oikea toimitusjohtaja, hän
sai toisena päivänä 5 miljoonan kaupan. Miehellä
on siis merkitystä, Lauri arvelee.

Vuodenvaihteen organisaatiomuutos tarkoittaa
Laurin osalta isoa muutosta sikäläkin, ettei hänellä
ole yhtään ”omaa bisnestä”. – Työ ei siis ole enää

niin käytännönläheistä, kun jatkossa alaisista on
aina joku vastuussa kunkin alueen liiketoiminnasta.

BETONITIEDOT KAIPAAVAT PÄIVITYSTÄ

Se, että betoni tulee taas kehiin, tuntuu Laurista hy-
vältä: – Betonimiehenä olen aina itse itseäni pitänyt.
Betoni on se, jossa uskallan jossain mielessä pitää
itseäni asiantuntijanakin. Kiviaines-, ympäristö- ja
asfalttipuolella ei tulisi mieleenkään esiintyä asian-
tuntijana, Lauri toteaa, vaikka korostaakin, että omat
betonitiedot vaativat varmasti päivittämistä.

Niinpä hän ei uskallakaan vastata mitään kysymyk-
seen suomalaisen valmisbetonin nykytilasta kehitysmie-
lessä: – Toki sivusta seuraten on näyttänyt, että esimer-
kiksi Kestävä Kivitalo -projektissa on tehty hyvää työtä.
Samoin itsetiivistyvä betoni on tullut oikeasti käytäntöön
eli ei siellä ainakaan laakereilla ole leväty.

LIIKUNTA ON YKKÖNEN

Liikunta on Laurin vapaa-ajanharrastuksista ehdo-
ton ykkönen. – Varsinkin pojan kanssa liikutaan yh-
dessä erittäin paljon, vähintään viisi kertaa viikos-
sa: tennistä, sulkista, kössiä, sählyä, uintia. Talvella
hiihtoa ja parin vuoden ajan myös pojan innostama-
na lumilautailua.

Lauri hakee liikunnasta ja urheilusta nimen-
omaan kuntoa ja hauskuutta, ei kilpailua. – Lapset-
kaan eivät koskaan innostuneet urheiluseuroissa
pelaamisesta juuri niiden kilpailuhenkisyyden takia.
Olen nyt viitisen vuotta vetänyt Mannerheimin las-
tensuojeluliiton järjestämää isä-poika-sählyä Ola-
rissa. Siellä ei lasketa osallistumiskertoja vaan
nautitaan liikunnan riemusta. Tuontyyppistä toimin-
taa uskon monen muunkin kaipaavan, Lauri arvelee.
– Vaikka Olarin sählyporukassa lapset ovat 6-20-
vuotiaita, jotkut jo armeijankin käyneitä ja isät vas-
taavasti muutaman kymmenen vuotta vanhempia,
sitä pystyvät kaikki pelaamaan yhdessä.

Sirkka Saarinen